

Ψηφιακά Συστήματα HW σε Χαμηλά Επίπεδα Λογικής I

Ακαδημαϊκό Έτος 2024-2025
Υποχρεωτική Εργασία

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ 10697

• Άσκηση 1 - ALU

Εισαγωγή

Στην πρώτη άσκηση της εργασίας, αναπτύχθηκε μια Αριθμητική/Λογική Μονάδα (*ALU*) για την υλοποίηση στον επεξεργαστή *RISC – V*. Η *ALU* είναι σχεδιασμένη για την εκτέλεση βασικών αριθμητικών και λογικών λειτουργιών.

Σχεδίαση ALU

Η *ALU* σχεδιάστηκε για να υλοποιεί τις εξής πράξεις:

- Προσημασμένη πρόσθεση
- Προσημασμένη αφαίρεση
- Λογικό *AND*
- Λογικό *OR*
- Λογικό *XOR*
- Σύγκριση “Μικρότερο από”
- Τρεις διαφορετικές πράξεις ολίσθησης

Το *Verilog module alu* ορίστηκε με τις ακόλουθες θύρες:

- **op1** και **op2**: Οι τελεστές για τις πράξεις
- **alu_op**: Οδηγίες ελέγχου για τον τύπο πράξης
- **zero**: Έξοδος που δείχνει εάν το αποτέλεσμα είναι μηδέν
- **result**: Το αποτέλεσμα της *ALU*

```
module alu(  
    input [31:0] op1,          // First operand  
    input [31:0] op2,          // Second operand  
    input [3:0] alu_op,        // ALU operation selector  
    output reg zero,           // Zero flag  
    output reg [31:0] result // Result of ALU operation  
);  
  
// Constants for ALU operations  
parameter [3:0] ALUOP_AND    = 4'b0000;  
parameter [3:0] ALUOP_OR     = 4'b0001;  
parameter [3:0] ALUOP_ADD    = 4'b0010;  
parameter [3:0] ALUOP_SUB    = 4'b0110;  
parameter [3:0] ALUOP_LESS   = 4'b0100;
```

```

parameter [3:0] ALUOP_RSHIFT = 4'b1000;
parameter [3:0] ALUOP_LSHIFT = 4'b1001;
parameter [3:0] ALUOP_NRSHIFT = 4'b1010;
parameter [3:0] ALUOP_XOR = 4'b0101;

// ALU combinational logic
always @(*) begin
    case (alu_op)
        ALUOP_AND: result = op1 & op2; // AND operation
        ALUOP_OR: result = op1 | op2; // OR operation
        ALUOP_ADD: result = op1 + op2; // Addition
        ALUOP_SUB: result = op1 - op2; // Subtraction
        ALUOP_LESS: result = ($signed(op1) < $signed(op2)) ? 1 : 0; // Set less than (signed)
        ALUOP_RSHIFT: result = op1 >> op2[4:0]; // Logical right shift
        ALUOP_LSHIFT: result = op1 << op2[4:0]; // Logical left shift
        ALUOP_NRSHIFT: result = $unsigned($signed(op1) >>> op2[4:0]); // Arithmetic right shift
        ALUOP_XOR: result = op1 ^ op2; // XOR operation
        default: result = 32'b0; // Default case
    endcase

    // Set zero flag if result is zero
    if (result == 32'b0)
        zero = 1'b1;
    else
        zero = 1'b0;
end

endmodule

```

Υλοποίηση

Ο κώδικας *Verilog* αναπτύχθηκε για να ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές της άσκησης. Η λειτουργία της *ALU* βασίζεται στις τιμές του *alu_op* για να επιλέξει την κατάλληλη πράξη, συγκρίνοντας την είσοδο με τις προκαθορισμένες παραμέτρους όπως ζητήθηκε. Ένας σημαντικός σχεδιαστικός θεματικός άξονας ήταν η διασφάλιση ότι οι πράξεις που εξαρτώνται από το πρόσημο λειτουργούν σωστά σε προσημασμένες εισόδους.

Συμπεράσματα

Η *ALU* αποδείχθηκε αποτελεσματική στην εκτέλεση των καθορισμένων λειτουργιών και έτοιμη για ενσωμάτωση στον επεξεργαστή *RISC – V* που θα αναπτυχθεί σε επόμενες ασκήσεις. Η διαδικασία αυτή παρέχει μια σταθερή βάση για περαιτέρω επέκταση και τεστάρισμα.

• Άσκηση 2 - Επέκταση της ALU

Εισαγωγή

Για την Άσκηση 2, το παραδοτέο αφορά την υλοποίηση μιας αριθμομηχανής που βασίζεται στην *ALU* από την Άσκηση 1 και περιλαμβάνει τη χρήση ενός συσσωρευτή 16 bit, μαζί με τη σύνδεση με κουμπιά και διακόπτες για τον έλεγχο των πράξεων. Η αριθμομηχανή που θα υλοποιηθεί έχει σκοπό να εκτελεί αριθμητικές και λογικές πράξεις με βάση τις λειτουργίες της *ALU*. Ο συσσωρευτής (*accumulator*) διατηρεί την τρέχουσα τιμή και ενημερώνεται από το αποτέλεσμα της *ALU*. Τα δεδομένα εισόδου προέρχονται από τους διακόπτες (*sw*) και ο έλεγχος των λειτουργιών γίνεται με κουμπιά (*btnc*, *btntl*, *btncr*, *btnd*, *btncu*).

Σχεδίαση Αριθμομηχανής

Η σχεδίαση βασίζεται στη χρήση της *ALU* που υλοποιήθηκε στην πρώτη άσκηση, ενσωματώνοντας επιπλέον έναν συσσωρευτή για την αποθήκευση και προβολή των αποτελεσμάτων. Οι λειτουργίες της αριθμομηχανής περιλαμβάνουν:

- Προσημασμένη πρόσθεση και αφαίρεση μεταξύ του συσσωρευτή και του εισερχόμενου τελεστή.
- Λογικές πράξεις όπως *AND*, *OR* και *XOR*.
- Πράξεις ολίσθησης (δεξιά, αριστερά, αριθμητική δεξιά).
- Σύγκριση “Μικρότερο από” για προσημασμένους αριθμούς.
- Αρχικοποίηση του συσσωρευτή μέσω κουμπιού.

Το *Verilog module calc* ορίστηκε με τις ακόλουθες θύρες:

- **sw**: Οι διακόπτες που παρέχουν την είσοδο στη δεύτερη *ALU* παράμετρο.
- **btnc**, **btnl**, **btnr**, **btnd**, **btnu**: Τα κουμπιά που καθορίζουν τις πράξεις και τις λειτουργίες ελέγχου (reset του συσσωρευτή, εκτέλεση πράξης κ.λπ.).
- **led**: Τα *LED* που απεικονίζουν την τρέχουσα τιμή του συσσωρευτή.
- **clk**: Σήμα ρολογιού για τον συγχρονισμό της λειτουργίας.

```
module calc(
    input clk,
    input reg btnc,
    input reg btnl,
    input reg btnu,
    input reg btnr,
    input reg btnd,
    input reg [15:0] sw,
    output [15:0] led
);
    genvar i;
    reg [3:0] alu_op;
    reg [31:0] res, p1, p2;
    wire btnc_w = btnc;
    calc_enc calc_enc(btnc_w, btnr, btnl, alu_op);
    alu alu(p1, p2, alu_op, z, res);
    reg [15:0] accumulator;

    for(i=0; i<16; i = i + 1)
        begin
            assign led[i] = accumulator[i];
        end

    assign p1 = $signed(accumulator);
    assign p2 = $signed(sw);

    always @(posedge clk)
        begin
            if(btnu) accumulator = 15'b0;
            else if(btnd) accumulator = res;
        end
endmodule
```

Υλοποίηση

Η λειτουργία της αριθμομηχανής καθορίζεται από τα σήματα ελέγχου που προέρχονται από τα κουμπιά και τους διακόπτες:

- Τα κουμπιά καθορίζουν την πράξη που θα εκτελεστεί ή επανεκκινούν τη συσκευή.
- Οι διακόπτες εισάγουν τη δεύτερη παράμετρο για την *ALU*.
- Το αποτέλεσμα της *ALU* αποθηκεύεται στον συσσωρευτή όταν πατηθεί το κουμπί εκτέλεσης.

Ένα βασικό στοιχείο ήταν η σωστή ενσωμάτωση του συσσωρευτή και η χρήση του αποτελέσματος της *ALU* για την ενημέρωσή του. Ο σχεδιασμός εξασφαλίζει την εκτέλεση όλων των βασικών αριθμητικών και λογικών πράξεων.

Κύκλωμα Σήματος ALU

Το κύκλωμα για την επιλογή της λειτουργίας της αριθμητικής/λογικής μονάδας υλοποιήθηκε σε *Structural Verilog*, όπως ζητήθηκε. Η είσοδος του κυκλώματος είναι τα κουμπιά *btnl*, *btnc* και *btnr* με έξοδο τα 4 ψηφία της μεταβλητής *alu_op*. Η υλοποίηση ακολουθεί.

```
module calc_enc(
    input wire btnc,
    input wire btnr,
    input wire btnl,
    output[3:0] alu_op
);

    not(btncNOT, btnc);
    and(w12, btncNOT, btnr);
    and(w13, btnr, btnl);
    or(alu_op[0], w12, w13);

    not(btnlNOT, btnl);
    and(w22, btnc, btnlNOT);
    not(btnrNOT, btnr);
    and(w23, btnc, btnrNOT);
    or(alu_op[1], w22, w23);

    and(w31, btnl, btncNOT);
    and(w32, btnc, btnr);
    and(w33, w31, btnrNOT);
    or(alu_op[2], w32, w33);

    and(w41, btnl, btncNOT);
    and(w42, btnl, btnc);
    and(w43, w41, btnr);
    and(w44, w42, btnrNOT);
    or(alu_op[3], w43, w44);

endmodule
```

Έλεγχος

Χρησιμοποιώντας τα παραπάνω *modules*, δημιουργήθηκε ένα *testbench* για τον έλεγχο της ορθής λειτουργίας της αριθμομηχανής και της *ALU*. Δόθηκαν συγκεκριμένες τιμές με σκοπό να αναδειχθούν τα αποτελέσματα με τις τιμές που δόθηκαν, και προέκυψε το παρακάτω.

```
`include "calc.v"
`timescale 1ns / 1ps

module calc_tb;

    // Testbench signals
    reg clk;
    reg btnc, btnl, btnr, btnd;
    reg [15:0] sw; // Switch input for data
    wire [15:0] result; // Output result from calculator

    // Instantiate the calculator module
    calc uut (
        .clk(clk),
        .btnc(btnc),
        .btnl(btnl),
        .btnr(btnr),
        .btnd(btnd),
        .sw(sw),
        .led(result)
    );

    // Clock generation
```

```

initial begin
    $dumpfile("calc.vcd");
    $dumpvars;
    clk = 0;
    forever #5 clk = ~clk; // 10ns clock period
end

// Test sequence
initial begin
    // Initialize inputs
    btnc = 0; btnl = 0; btnr = 0; btnd = 0; sw = 16'h0;

    // Reset the calculator
    btnd = 1; #10; btnd = 0; #10;

    // Test addition (ADD)
    sw = 16'h354a; btnl = 0; btnc = 1; btnr = 0; #10; btnd = 1; #10; btnd = 0;

    // Test subtraction (SUB)
    sw = 16'h1234; btnl = 0; btnc = 1; btnr = 1; #10; btnd = 1; #10; btnd = 0;

    // Test OR operation
    sw = 16'h1001; btnl = 0; btnc = 0; btnr = 1; #10; btnd = 1; #10; btnd = 0;

    // Test AND operation
    sw = 16'hf0f0; btnl = 0; btnc = 0; btnr = 0; #10; btnd = 1; #10; btnd = 0;

    // Test XOR operation
    sw = 16'h1fa2; btnl = 1; btnc = 1; btnr = 1; #10; btnd = 1; #10; btnd = 0;

    // Test addition (ADD)
    sw = 16'h6aa2; btnl = 0; btnc = 1; btnr = 0; #10; btnd = 1; #10; btnd = 0;

    // Test Logical Shift Left (LSL)
    sw = 16'h0004; btnl = 1; btnc = 0; btnr = 1; #10; btnd = 1; #10; btnd = 0;

    // Test Shift Right Arithmetic (SRA)
    sw = 16'h0001; btnl = 1; btnc = 1; btnr = 0; #10; btnd = 1; #10; btnd = 0;

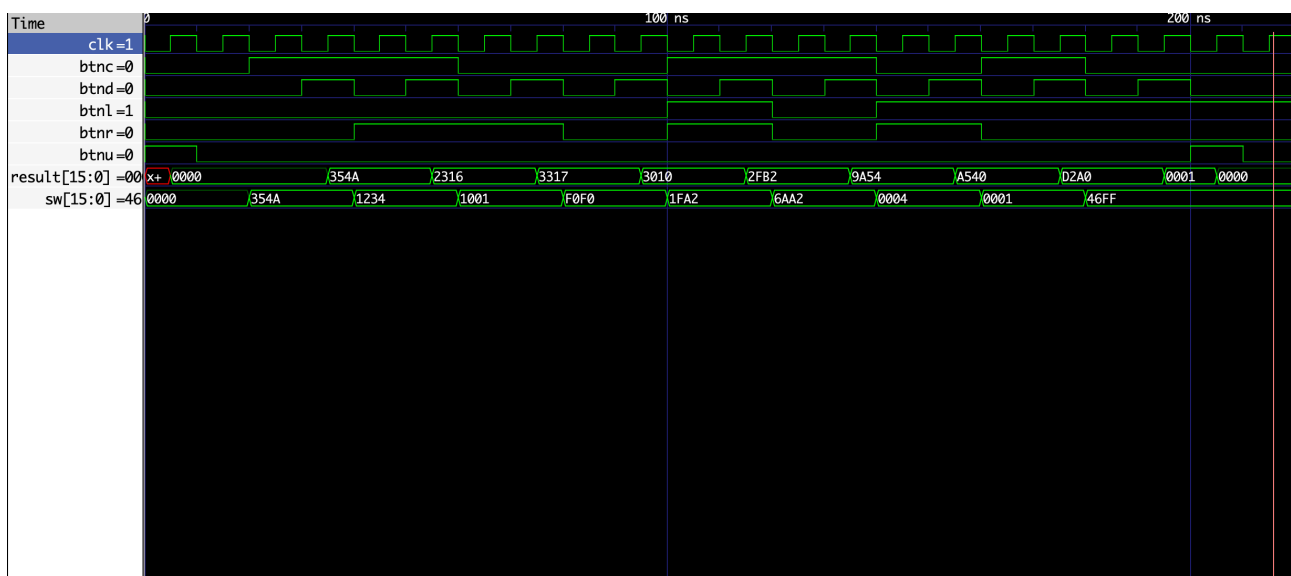
    // Test Less Than (LT)
    sw = 16'h46ff; btnl = 1; btnc = 0; btnr = 0; #10; btnd = 1; #10; btnd = 0;

    // Test reset with btnd
    btnd = 1; #10; btnd = 0; #10;

    // End simulation
    $finish;
end
endmodule

```

Με την εκτέλεσή του προκύπτουν οι κυματομορφές προσομοίωσης:

Κυματομορφές Προσομοίωσης Άσκησης 2

Είναι εμφανές ότι τα αποτελέσματα της προσομοίωσης αντιστοιχούν με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

Συμπεράσματα

Η αριθμομηχανή λειτουργεί όπως απαιτείται από την εκφώνηση. Όλες οι πράξεις της *ALU* έχουν ελεγχθεί μέσω προσομοιώσεων και επιβεβαιώθηκε η σωστή ενημέρωση του *accumulator*. Οι απαιτούμενες λειτουργίες προσθήκης, αφαίρεσης, λογικών πράξεων και ολίσθησης λειτουργούν ορθά, με τα αποτελέσματα να είναι ακριβή και τα *LED* να εμφανίζουν την τρέχουσα τιμή.

• Άσκηση 3 - Καταχωρητές

Εισαγωγή

Η τρίτη άσκηση επικεντρώνεται στον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός αρχείου καταχωρητών (*register file*), που αποτελεί ένα κρίσιμο στοιχείο κάθε επεξεργαστή *RISC – V*. Το αρχείο καταχωρητών είναι υπεύθυνο για την αποθήκευση των τιμών των καταχωρητών, οι οποίες χρησιμοποιούνται στις περισσότερες εντολές που εκτελεί ο επεξεργαστής. Η λειτουργία του αρχείου καταχωρητών διασφαλίζει τη σωστή ανάγνωση και εγγραφή δεδομένων, προσφέροντας έτσι τον απαιτούμενο μηχανισμό υποστήριξης για τη λειτουργία του επεξεργαστή.

Σχεδιασμός Καταχωρητών

Η σχεδίαση του αρχείου καταχωρητών βασίζεται στη δημιουργία μιας μονάδας *Verilog* που περιλαμβάνει 32 καταχωρητές των 32 bits. Οι διευθύνσεις εισόδου επιτρέπουν την ανάγνωση δύο καταχωρητών και την εγγραφή σε έναν καταχωρητή. Η λειτουργία ανάγνωσης είναι ασύγχρονη, ενώ η εγγραφή πραγματοποιείται συγχρονισμένα με το σήμα ρολογιού. Οι καταχωρητές αρχικοποιούνται σε μηδενικές τιμές κατά την εκκίνηση. Εάν η διεύθυνση εγγραφής συμπίπτει με κάποια από τις διευθύνσεις ανάγνωσης, δίνεται προτεραιότητα στην εγγραφή για τη διασφάλιση της σωστής λειτουργίας. Ο μηδενικός καταχωρητής (x_0) θα πρέπει να παραμένει πάντα μηδενικός. Ωστόσο, δεν προβλέπεται ενέργεια ενάντια σε απόπειρα εγγραφής σε αυτόν, εφόσον δεν αναφέρεται στην εκφώνηση της άσκησης.

Η σχεδίαση του αρχείου καταχωρητών περιλαμβάνει τη δημιουργία μιας μονάδας *Verilog* με τις εξής θύρες:

- **clk**: Είσοδος 1 bit, χρησιμοποιείται ως σήμα ρολογιού για συγχρονισμένες λειτουργίες εγγραφής.
- **readReg1** και **readReg2**: Είσοδοι 5 bits, χρησιμοποιούνται για την παροχή διευθύνσεων των δύο καταχωρητών που θα αναγνωστούν.
- **writeReg**: Είσοδος 5 bits, χρησιμοποιείται για την παροχή της διεύθυνσης του καταχωρητή στον οποίο θα γίνει εγγραφή.
- **writeData**: Είσοδος 32 bits (*DATAWIDTH*), τα δεδομένα που θα εγγραφούν στον καταχωρητή.
- **write**: Είσοδος 1 bit, σήμα ελέγχου που ενεργοποιεί την εγγραφή στον καταχωρητή.

- **readData1** και readData2: Έξοδοι 32 bits (*DATAWIDTH*), παρέχουν τα δεδομένα των καταχωρητών που αναγνώστηκαν από τις αντίστοιχες διευθύνσεις.

```
module regfile #(parameter DATAWIDTH = 32)
(
    input clk,
    input [4:0] readReg1,
    input [4:0] readReg2,
    input [4:0] writeReg,
    input [DATAWIDTH-1:0] writeData,
    input write,
    output wire [DATAWIDTH-1:0] readData1,
    output wire [DATAWIDTH-1:0] readData2
);

    reg [DATAWIDTH-1:0] registers [0:31];
    integer i;

    initial begin
        for(i=0; i<32; i++)
            begin
                registers[i] <= 0;
            end
    end

    always @(posedge clk) begin
        if(write) registers[writeReg] <= writeData;
    end

    assign readData1 = (write && (writeReg == readReg1)) ? writeData : registers[readReg1];
    assign readData2 = (write && (writeReg == readReg2)) ? writeData : registers[readReg2];
endmodule
```

Υλοποίηση

Η υλοποίηση του αρχείου καταχωρητών ακολουθεί πιστά τις προδιαγραφές της εκφώνησης. Περιλαμβάνει 32 καταχωρητές των 32 bits, οι οποίοι αρχικοποιούνται σε μηδενικά μέσω ενός *initial block*. Οι θύρες του *module* επιτρέπουν την ασύγχρονη ανάγνωση δύο καταχωρητών και τη συγχρονισμένη εγγραφή ενός καταχωρητή με προτεραιότητα στην εγγραφή σε περίπτωση σύγκρουσης διευθύνσεων. Επιπλέον, η χρήση συνθήκης εξασφαλίζει τη σωστή διαχείριση της εγγραφής όταν η διεύθυνση εγγραφής ταυτίζεται με κάποια από τις διευθύνσεις ανάγνωσης, όπως ορίζεται στην άσκηση.

• Άσκηση 4 - Μονάδα Διαδρομής Δεδομένων

Εισαγωγή

Στην τέταρτη άσκηση, το επίκεντρο είναι η υλοποίηση και πλήρης λειτουργία της διαδρομής δεδομένων (*datapath*) του επεξεργαστή *RISC – V*. Η διαδρομή δεδομένων είναι ουσιαστικά το σύνολο των συνιστωσών που εκτελούν τις εντολές μεταξύ των καταχωρητών, της μνήμης και της *ALU*. Αυτή η άσκηση απαιτεί την κατασκευή και ενσωμάτωση των κύριων λειτουργικών μερών όπως η μονάδα ελέγχου, η μονάδα λογικής, οι καταχωρητές, καθώς και οι μηχανισμοί διαχείρισης και επικοινωνίας μεταξύ των διάφορων μερών του επεξεργαστή.

Σχεδιασμός Μονάδας Διαδρομής Δεδομένων

Στην παρούσα άσκηση 4 καλούμαστε να υλοποιήσουμε βασικές μονάδες και λειτουργίες της διαδρομής δεδομένων για τον επεξεργαστή *RISC – V*. Ο *Program Counter (PC)* είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της διεύθυνσης της επόμενης εντολής που

πρόκειται να εκτελεστεί. Ο *PC* αυξάνεται κατά 4 για κάθε νέα εντολή, εκτός αν υπάρχει εντολή διακλάδωσης, οπότε ο *PC* αλλάζει σύμφωνα με το *offset* της εντολής. Στη συνέχεια, η υλοποίηση του καταχωρητή (*Register File*) απαιτεί την αποθήκευση και ανάγνωση των δεδομένων από τους 32 καταχωρητές του επεξεργαστή. Η διαχείριση των διευθύνσεων ανάγνωσης και εγγραφής είναι ζωτικής σημασίας, ειδικά όταν η ίδια διεύθυνση χρησιμοποιείται για ανάγνωση και εγγραφή, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή προτεραιότητα στην εγγραφή των δεδομένων.

Η ενότητα για τη δημιουργία των άμεσων τιμών (*Immediate Generation*) είναι επίσης καθοριστική, καθώς παράγει τις άμεσες τιμές που απαιτούνται από τις εντολές τύπου *I*, *S* και *B*, όπως οι *ADDI*, *BEQ* και άλλες. Αυτές οι τιμές πρέπει να παράγονται από τα κατάλληλα πεδία της εντολής, και η σωστή αναγνώρισή τους είναι κρίσιμη για την ορθή λειτουργία του επεξεργαστή. Η *ALU* εκτελεί τις αριθμητικές και λογικές πράξεις, όπως η πρόσθεση, η αφαίρεση, οι λογικές πράξεις *AND*, *OR* και *XOR*, καθώς και τις πράξεις μετατόπισης και σύγκρισης. Ειδική προσοχή πρέπει να δοθεί στην υλοποίηση των πράξεων προσημασμένων και μη προσημασμένων αριθμών, ώστε να διασφαλιστεί η ακρίβεια των υπολογισμών και των συγκρίσεων.

Για τις εντολές διακλάδωσης, όπως η *BEQ*, είναι απαραίτητος ο υπολογισμός της διεύθυνσης στην οποία θα πρέπει να μεταβεί ο *PC* αν πληρούνται οι συνθήκες διακλάδωσης. Ο σωστός υπολογισμός του branch offset είναι σημαντικός για την ορθή εκτέλεση των εντολών διακλάδωσης, και πρέπει να γίνει με βάση τα δεδομένα της εντολής.

Τέλος, η λογική *Write Back* είναι υπεύθυνη για την εγγραφή των αποτελεσμάτων στους καταχωρητές μετά την εκτέλεση των εντολών. Στις εντολές τύπου *Load*, το αποτέλεσμα από τη μνήμη εγγράφεται στους καταχωρητές, ενώ για τις άλλες εντολές, το αποτέλεσμα της *ALU* γράφεται στους καταχωρητές.

Η σχεδίαση του αρχείου διαδρομής δεδομένων περιλαμβάνει τη δημιουργία μιας μονάδας *Verilog* με τις εξής θύρες:

- **clk**: είναι απαραίτητη για τη συγχρονικότητα του επεξεργαστή και τις λειτουργίες του. Όλες οι αλλαγές στις θύρες και οι ενέργειες του επεξεργαστή γίνονται με την άνοδο του ρολογιού.
- **rst**: χρησιμοποιείται για να εκκινήσει ή να επαναφέρει την κατάσταση του συστήματος. Όταν το *rst* είναι ενεργό, το σύστημα επανέρχεται στην αρχική του κατάσταση, επιτρέποντας την επανεκκίνηση του προγράμματος.
- **instr**: είναι υπεύθυνη για τη λήψη της εντολής που διαβάζεται από τη μνήμη εντολών. Η εντολή αυτή καθορίζει την πράξη που πρέπει να εκτελέσει ο επεξεργαστής.
- **PCSrc**: χρησιμοποιείται για να αποφασίσει αν ο *Program Counter (PC)* θα αυξηθεί κατά 4 ή αν θα ενημερωθεί για να πραγματοποιηθεί *branching* (διακλάδωση). Έτσι, καθορίζει την κατεύθυνση του επόμενου βήματος του προγράμματος.
- **ALUSrc**: καθορίζει την πηγή του δεύτερου τελεστή της *ALU*. Αν είναι ενεργοποιημένη, η *ALU* θα χρησιμοποιήσει μια άμεση τιμή ως δεύτερο όρισμα, αλλιώς θα χρησιμοποιήσει έναν καταχωρητή.
- **RegWrite**: επιτρέπει την εγγραφή αποτελέσματος σε έναν καταχωρητή. Όταν είναι ενεργή, ο επεξεργαστής γράφει το αποτέλεσμα της *ALU* ή της μνήμης στον καταχωρητή που έχει καθοριστεί.

- **MemToReg**: καθορίζει αν το δεδομένο που γράφεται στον καταχωρητή θα προέρχεται από τη μνήμη ή από την *ALU*. Αν είναι ενεργό, ο καταχωρητής θα λάβει δεδομένα από τη μνήμη, ενώ αν είναι ανενεργό, τα δεδομένα θα προέρχονται από το αποτέλεσμα της *ALU*.
- **ALUCtrl**: είναι το σήμα ελέγχου που καθορίζει τη λειτουργία της *ALU*, επιλέγοντας την πράξη που θα εκτελέσει (π.χ. πρόσθεση, αφαίρεση, κ.λπ.) με βάση τις απαιτήσεις της εντολής.
- **loadPC**: χρησιμοποιείται για να ενεργοποιήσει την ενημέρωση του *Program Counter (PC)* κατά την εκτέλεση του προγράμματος. Αν είναι ενεργή, ο *PC* θα αυξηθεί σύμφωνα με το τι έχει οριστεί στην εντολή.
- **dReadData**: παρέχει τα δεδομένα που έχουν διαβαστεί από τη μνήμη δεδομένων και χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της εντολής ή την εγγραφή στους καταχωρητές.
- **PC**: είναι η έξοδος του *Program Counter* και δείχνει την τρέχουσα διεύθυνση της εντολής που εκτελείται, η οποία ενημερώνεται με βάση τις εντολές ή τις *branching* αυξήσεις.
- **dAddress**: καθορίζει τη διεύθυνση μνήμης για ανάγνωση ή εγγραφή δεδομένων
- **dWriteData**: περιέχει τα δεδομένα που πρέπει να γράψουν στη μνήμη
- **WriteBackData**: χρησιμοποιείται για να γράψει τα δεδομένα πίσω στους καταχωρητές είτε από τη μνήμη είτε από την *ALU*.

```

module datapath #(
    parameter INITIAL_PC = 32'h00400000 // Αρχική διεύθυνση του PC
)(
    input wire clk,                // Ρολόι
    input wire rst,                // Σύγχρονο reset
    input wire [31:0] instr,       // Εντολές από τη μνήμη εντολών
    input wire PCSrc,              // Επιλογή της πηγής για το PC
    input wire ALUSrc,             // Επιλογή της πηγής για τον δεύτερο τελεστή της ALU
    input wire RegWrite,           // Ενεργοποίηση εγγραφής στους καταχωρητές
    input wire MemToReg,           // Επιλογή του δεδομένου εγγραφής στους καταχωρητές
    input wire [3:0] ALUCtrl,      // Σήμα ελέγχου της ALU
    input wire loadPC,             // Ενεργοποίηση ενημέρωσης του PC
    input wire [31:0] dReadData,   // Δεδομένα από τη μνήμη δεδομένων
    output wire [31:0] PC,         // Program Counter
    output wire Zero,              // Έξοδος μηδενισμού ALU
    output wire [31:0] dAddress,   // Διεύθυνση για τη μνήμη δεδομένων
    output wire [31:0] dWriteData, // Δεδομένα προς εγγραφή στη μνήμη δεδομένων
    output wire [31:0] WriteBackData // Δεδομένα για εγγραφή στους καταχωρητές
);

// Operation Types
localparam RTYPE = 7'b0110011,
            ITYPE = 7'b0010011,
            STYPE = 7'b0100011,
            BTYPE = 7'b1100011,
            LOAD = 7'b0000011;

// 1. Καταχωρητής Program Counter (PC)
reg [31:0] currentPC;
always @(posedge clk or posedge rst) begin
    if (rst)
        currentPC <= INITIAL_PC; // Reset στην αρχική διεύθυνση
    else if (loadPC) begin
        currentPC <= PCSrc ? (currentPC + {{20{instr[31]}}, instr[7], instr[30:25], instr[11:8], 1'b0}) :
(currentPC + 4);
    end
end
assign PC = currentPC;

// 2. Register File
wire [4:0] readReg1 = instr[19:15]; // Rs1
wire [4:0] readReg2 = (instr[7:0] == ITYPE) ? 5'bxxxxx : instr[24:20]; // Rs2
wire [4:0] writeReg = instr[11:7]; // Rd
wire [31:0] readData1, readData2;

regfile register_file (
    .clk(clk),
    .readReg1(readReg1),
    .readReg2(readReg2),
    .writeReg(writeReg),
    .writeData(WriteBackData),
    .write(RegWrite),
    .readData1(readData1),

```

```

        .readData2(readData2)
    );

    // 3. Immediate Generation
    wire [31:0] imm_I_L = {{20{instr[31]}}, instr[31:20]}; // Immediate για τύπο I
    wire [31:0] imm_S = {{20{instr[31]}}, instr[31:25], instr[11:7]}; // Immediate για τύπο S
    wire [31:0] imm_B = {{19{instr[31]}}, instr[31], instr[7], instr[30:25], instr[11:8], 1'b0}; // Immediate για
    τύπο B
    wire [31:0] imm = (STYPE == instr[6:0]) ? imm_S : (BTYPE == instr[6:0]) ? imm_B : imm_I_L;

    // 4. ALU
    wire [31:0] alu_op1 = readData1; // Πρώτος τελεστής ALU
    wire [31:0] alu_op2 = ALUSrc ? imm : readData2; // Επιλογή δεύτερου τελεστή ALU
    wire [31:0] alu_result;
    reg [31:0] EX_MEM, MEM_WB;

    always @(posedge clk or posedge rst) begin
        if (rst) begin
            MEM_WB <= 32'b0; // Reset
            EX_MEM <= 32'b0; // Reset
        end else begin
            MEM_WB <= EX_MEM;
            EX_MEM <= alu_result; // Latch ALU result for R-type or I-type
        end
    end

    alu alu_unit (
        .op1(alu_op1),
        .op2(alu_op2),
        .alu_op(ALUCtrl),
        .result(alu_result),
        .zero(Zero)
    );

    // 5. Μνήμη Δεδομένων
    assign dAddress = EX_MEM; // Διεύθυνση δεδομένων στη μνήμη
    assign dWriteData = readData2; // Δεδομένα προς εγγραφή στη μνήμη

    // 6. Write Back
    assign WriteBackData = MemToReg ? dReadData : MEM_WB;
endmodule

```

Υλοποίηση

Η υλοποίηση της μονάδας διαδρομής δεδομένων (*datapath*) ακολουθεί τις απαιτήσεις της εκφώνησης και προσφέρει μια λειτουργική και ολοκληρωμένη λύση για τον επεξεργαστή *RISC – V*.

Η μονάδα διαδρομής δεδομένων περιλαμβάνει τον *Program Counter (PC)*, ο οποίος ενημερώνεται συγχρονισμένα με το ρολόι και διαχειρίζεται την εκτέλεση των εντολών, ελέγχοντας τον επόμενο δείκτη εντολής. Το *Register File* επιτρέπει την ανάγνωση και εγγραφή στους καταχωρητές, παρέχοντας δεδομένα στις εντολές για εκτέλεση. Η *ALU* εκτελεί τις αριθμητικές και λογικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων πρόσθεσης, αφαίρεσης, και συγκρίσεων, ενώ η *Immediate Generation* παράγει τα κατάλληλα άμεσα δεδομένα για χρήση στις εντολές τύπου *I* και *S*. Ο *Branch Target* υπολογίζει τη διεύθυνση στόχου για τις εντολές διακλάδωσης, ενώ η μονάδα *Write Back* διασφαλίζει ότι το αποτέλεσμα της *ALU* ή τα δεδομένα από τη μνήμη γράφονται στους καταχωρητές κατά την εκτέλεση της αντίστοιχης εντολής.

Στην παραπάνω υλοποίηση, η *ALU* χρησιμοποιεί *pipeline registers* για την αποθήκευση των ενδιάμεσων αποτελεσμάτων μέχρι το τελικό στάδιο του *datapath*. Συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα της *ALU* αποθηκεύονται προσωρινά σε αυτά τους καταχωρητές, μεταφέρονται από τον έναν καταχωρητή στον επόμενο ταυτόχρονα με την μετάβαση των καταστάσεων (*'ripple'*) και μόνο στο στάδιο *WRITE_BACK* καταγράφονται στους καταχωρητές του *regfile*, εφόσον απαιτείται.

Ο ίδιος ο επεξεργαστής *RISC – V* δεν ορίζει ένα συγκεκριμένο σχέδιο για τα *pipeline registers*. Τα στάδια του *pipeline* και το πώς αποθηκεύονται τα ενδιάμεσα αποτελέσματα μεταξύ τους (δηλαδή η ακριβής χρήση των *pipeline registers*) εξαρτώνται από την συγκεκριμένη υλοποίηση του επεξεργαστή *RISC – V* και τον αριθμό των σταδίων που έχει σχεδιαστεί να υποστηρίζει ο επεξεργαστής.

Συνολικά, η υλοποίηση της μονάδας διαδρομής δεδομένων προσφέρει τις ίδιες λειτουργίες με έναν πραγματικό επεξεργαστή *RISC – V*, προσαρμοσμένες στην εκφώνηση της άσκησης. Όλα τα στάδια της εκτέλεσης της εντολής καλύπτονται με τον σωστό συγχρονισμό, εξασφαλίζοντας την ομαλή ροή δεδομένων μέσα στον επεξεργαστή.

• Άσκηση 5 - Ελεγκτής Πολλαπλών Κύκλων

Εισαγωγή

Η Άσκηση 5 αφορά τη δημιουργία ενός ελεγκτή πολλαπλών κύκλων (*multi – cycle controller*) για έναν επεξεργαστή *RISC – V* που θα εκτελεί κάθε εντολή σε πέντε κύκλους ρολογιού. Στόχος είναι να σχεδιαστεί και να υλοποιηθεί ο ελεγκτής που θα καθοδηγεί τη διαδρομή δεδομένων (*datapath*) στον επεξεργαστή και θα διαχειρίζεται τις εντολές μέσα από πέντε διαδοχικούς κύκλους ρολογιού, καθορίζοντας τις ενέργειες που πρέπει να εκτελούνται σε κάθε φάση της εκτέλεσης της εντολής.

Σχεδιασμός Ελεγκτή Πολλαπλών Κύκλων

Ο ελεγκτής θα περιλαμβάνει μια μηχανή καταστάσεων (*FSM*) που θα χωρίζει τη διαδικασία εκτέλεσης της εντολής σε πέντε βασικά στάδια: *IF (Instruction Fetch)*, *ID (Instruction Decode)*, *EX (Execute)*, *MEM (Memory)*, και *WB (Write Back)*. Σε κάθε στάδιο, ο ελεγκτής θα ενεργοποιεί τα κατάλληλα σήματα για να καθοδηγήσει τη διαδρομή δεδομένων και να ελέγξει τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν για κάθε εντολή.

Το κύκλωμα αυτό απαιτεί την ακριβή υλοποίηση των ακόλουθων λειτουργιών:

- Στη φάση *IF (Instruction Fetch)*, ο μετρητής προγράμματος (*PC*) πρέπει να φορτώνει την επόμενη εντολή από τη μνήμη εντολών.
- Στη φάση *ID (Instruction Decode)*, η εντολή πρέπει να αποκωδικοποιείται για να διαβαστούν οι καταχωρητές και να προσδιοριστούν τα δεδομένα που θα χρησιμοποιηθούν.
- Στη φάση *EX (Execute)*, η *ALU* πρέπει να εκτελεί την αριθμητική ή λογική πράξη.
- Στη φάση *MEM (Memory)*, η μνήμη πρέπει να διαβάσει ή να γράψει δεδομένα.
- Στη φάση *WB (Write Back)*, τα αποτελέσματα πρέπει να εγγραφούν στους καταχωρητές.

Ο έλεγχος του επεξεργαστή για κάθε στάδιο απαιτεί την υλοποίηση των κατάλληλων σημάτων ελέγχου για κάθε μονάδα της διαδρομής δεδομένων (*datapath*), όπως οι καταχωρητές, η *ALU*, η μνήμη, κλπ.

Θύρες Εισόδου:

clk: Η θύρα αυτή μεταφέρει το σήμα ρολογιού και είναι απαραίτητη για τη συγχρονισμένη λειτουργία του ελεγκτή, καθώς και για τον έλεγχο των χρονικών φάσεων των υποσυστημάτων του επεξεργαστή.

rst: Το σήμα επαναφοράς (*reset*) ενεργοποιείται για να επαναφέρει τα υποσυστήματα του επεξεργαστή στην αρχική τους κατάσταση. Είναι ένα σήμα υψηλής προτεραιότητας, το οποίο επηρεάζει τις βασικές διεργασίες κατά την εκκίνηση ή την επαναφορά του συστήματος.

instr: Αυτή η θύρα μεταφέρει την εντολή από τη μνήμη και είναι κρίσιμη για τη διαδικασία αποκωδικοποίησης των εντολών και την επιλογή των κατάλληλων σημάτων ελέγχου για κάθε τύπο εντολής.

PCSrc: Αυτό το σήμα ελέγχει αν η διεύθυνση του *PC* θα ενημερωθεί με την κανονική τιμή ή αν θα γίνει *branch*, αναλόγως της συνθήκης της διακλάδωσης.

ALUSrc: Αυτό το σήμα αποφασίζει αν ο δεύτερος τελεστής της *ALU* θα προέρχεται από τον καταχωρητή ή από το άμεσο (*immediate*) πεδίο της εντολής.

RegWrite: Ενεργοποιεί τη διαδικασία εγγραφής στους καταχωρητές μετά από την εκτέλεση της εντολής, είτε από την *ALU* είτε από τη μνήμη.

MemToReg: Καθορίζει αν τα δεδομένα που γράφονται στους καταχωρητές προέρχονται από τη μνήμη ή από την *ALU*.

ALUCtrl: Ελέγχει την λειτουργία της *ALU* (όπως *ADD*, *SUB*, *AND*, *OR*, κλπ.), δίνοντας τις κατάλληλες οδηγίες για τις αριθμητικές και λογικές πράξεις.

loadPC: Ενεργοποιεί την ενημέρωση του *PC* στην εκτέλεση της επόμενης εντολής, είτε μέσω της κανονικής αύξησης του ή μέσω της διακλάδωσης.

dReadData: Τα δεδομένα που διαβάζονται από τη μνήμη και ενδέχεται να χρειαστούν για εγγραφή στους καταχωρητές.

Θύρες Εξόδου:

PC: Η έξοδος του προγράμματος μετρητή (*PC*), που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση και ενημέρωση της διεύθυνσης της επόμενης εντολής που θα εκτελεστεί.

Zero: Το σήμα μηδενισμού της *ALU*, το οποίο υποδεικνύει αν το αποτέλεσμα της *ALU* είναι μηδέν. Χρησιμοποιείται για τις συνθήκες διακλάδωσης, όπως στο *BEQ* (*branch if equal*).

dAddress: Η διεύθυνση για τη μνήμη δεδομένων, η οποία υπολογίζεται στην *ALU* ή από το άμεσο (*immediate*) πεδίο και καθορίζει που θα πραγματοποιηθεί η ανάγνωση ή η εγγραφή δεδομένων στη μνήμη.

dWriteData: Τα δεδομένα που πρέπει να γράφουν στη μνήμη δεδομένων, τα οποία προέρχονται είτε από τους καταχωρητές είτε από την *ALU*.

WriteBackData: Τα δεδομένα που προορίζονται για εγγραφή στους καταχωρητές, τα οποία μπορεί να προέρχονται από την *ALU* ή από τη μνήμη, αναλόγως του αν η εντολή είναι τύπου *Load* ή άλλου τύπου εντολής.

```
module top_proc #(
    parameter INITIAL_PC = 32'h00400000 // Initial PC value
) (
    input wire clk,                // Clock signal
    input wire rst,                // Synchronous reset signal
    input wire [31:0] instr,       // Instruction fetched from instruction memory
    input wire [31:0] dReadData,   // Data read from data memory
    output [31:0] PC,              // Program Counter
    output wire [31:0] dAddress,   // Address sent to data memory
    output wire [31:0] dWriteData, // Data to write to memory
    output reg MemRead,           // Memory read enable
    output reg MemWrite,          // Memory write enable

```

```

output wire [31:0] WriteBackData // Data written back to register file
);

// Control Signals
reg PCSrc, ALUSrc, RegWrite, MemToReg, loadPC;
reg [3:0] ALUCtrl;

// Wires for datapath
wire Zero;
wire [31:0] alu_result;

// Internal state register for FSM
reg [2:0] state; // FSM state encoding

// FSM states
localparam FETCH = 3'b000, // 0
            DECODE = 3'b001, // 1
            EXECUTE = 3'b010, // 2
            MEMORY = 3'b011, // 3
            WRITE_BACK = 3'b100, // 4
            NONE = 3'b111; // 7

// Operation Types
localparam RTYPE = 7'b0110011,
            ITYPE = 7'b0010011,
            STYPE = 7'b0100011,
            BTYPE = 7'b1100011,
            LOAD = 7'b0000011;

// Datapath instantiation
datapath #(
    .INITIAL_PC(INITIAL_PC)
) dp (
    .clk(clk),
    .rst(rst),
    .instr(instr),
    .PCSrc(PCSrc),
    .ALUSrc(ALUSrc),
    .RegWrite(RegWrite),
    .MemToReg(MemToReg),
    .ALUCtrl(ALUCtrl),
    .loadPC(loadPC),
    .dReadData(dReadData),
    .PC(PC),
    .Zero(Zero),
    .dAddress(dAddress),
    .dWriteData(dWriteData),
    .WriteBackData(WriteBackData)
);

// FSM: Sequential logic to manage states
always @(posedge clk or posedge rst) begin
    if (rst) begin
        state <= DECODE; // Start in the FETCH state after reset
    end else begin
        case (state)
            FETCH: begin
                state <= DECODE; // Move to DECODE after fetching the instruction
            end
            DECODE: begin
                state <= EXECUTE; // Decode the instruction and prepare for execution
            end
            EXECUTE: begin
                // Move to MEMORY for load/store or WRITE_BACK for arithmetic/logical instructions
                state <= MEMORY;
            end
            MEMORY: begin
                state <= WRITE_BACK; // Move to WRITE_BACK after memory access
            end
            WRITE_BACK: begin
                state <= FETCH; // After writing back, go back to FETCH
            end
            NONE: begin
                state <= FETCH;
            end
            default: state <= FETCH; // Default to FETCH state
        endcase
    end
end

// FSM: Combinational logic for control signals
always @(*) begin
    // Default control signal values
    RegWrite = 0;
    MemToReg = 0;
    MemRead = 0;
    MemWrite = 0;
    ALUCtrl = 4'b0000;
end

```

```

case (state)
  FETCH: begin
    loadPC = 0;
  end
  DECODE: begin
    PCSrc = 0;
    // No additional controls in this state; decode happens implicitly in the datapath
  end
  EXECUTE: begin
    // ALU operations depend on the instruction type
    case (instr[6:0])
      RTYPE: begin // R-type (ADD, SUB, etc.)
        case ({instr[30], instr[14:12]})
          4'b0111: begin
            ALUCtrl = 4'b0000;
          end
          4'b0110: begin
            ALUCtrl = 4'b0001;
          end
          4'b0000: begin
            ALUCtrl = 4'b0010;
          end
          4'b1000: begin
            ALUCtrl = 4'b0110;
          end
          4'b0010: begin
            ALUCtrl = 4'b0100;
          end
          4'b0101: begin
            ALUCtrl = 4'b1000;
          end
          4'b0001: begin
            ALUCtrl = 4'b1001;
          end
          4'b1101: begin
            ALUCtrl = 4'b1010;
          end
          4'b0100: begin
            ALUCtrl = 4'b0101;
          end
        endcase
      end
      ITYPE: begin // I-type (ADDI, ANDI, etc.)
        ALUSrc = 1; // Use immediate as the second operand
        case (instr[14:12])
          3'b111: begin
            ALUCtrl = 4'b0000;
          end
          3'b110: begin
            ALUCtrl = 4'b0001;
          end
          3'b000: begin
            ALUCtrl = 4'b0010;
          end
          3'b010: begin
            ALUCtrl = 4'b0100;
          end
          3'b101: begin
            ALUCtrl = instr[30] ? 4'b1010 : 4'b1000;
          end
          3'b001: begin
            ALUCtrl = 4'b1001;
          end
          3'b100: begin
            ALUCtrl = 4'b0101;
          end
        end
        default: begin
          ALUCtrl = 4'b1111;
        end
      endcase
    end
    BTYPE: begin // Branch (BEQ, etc.)
      ALUCtrl = 4'b0110; // SUB for comparison
      PCSrc = (Zero) ? 1 : 0; // Branch if condition is met
    end
    LOAD, STYPE: begin
      ALUCtrl = 4'b0010;
      ALUSrc = 1;
    end
  endcase
end
MEMORY: begin
  case (instr[6:0])
    LOAD: begin // Load (LW)
      MemRead = 1; // Enable memory read
    end
    STYPE: begin // Store (SW)
      MemWrite = 1; // Enable memory write
    end
  endcase
end

```

```

end
WRITE_BACK: begin
    loadPC = 1;
    ALUSrc = 0;
    case (instr[6:0])
        LOAD: begin // Load (LW)
            RegWrite = 1; // Write memory data to the register file
            MemToReg = 1; // Select memory as the data source
        end
        RTYPE, ITYPE: begin // R-type and I-type instructions
            RegWrite = 1; // Write ALU result to the register file
            MemToReg = 0; // Select ALU result as the data source
        end
    endcase
end
endcase
end
endmodule

```

Υλοποίηση

Η παραπάνω υλοποίηση αποτελεί έναν ελεγκτή πολλαπλών κύκλων που εκτελεί κάθε εντολή σε πέντε κύκλους ρολογιού. Για να ικανοποιηθεί η εκφώνηση, το πρώτο βήμα είναι η αρχικοποίηση του *datapath* που δημιουργήθηκε στην προηγούμενη άσκηση. Αυτό περιλαμβάνει τη σύνδεση της παραμέτρου *INITIAL_PC* του *module top_proc* στην μονάδα *datapath*, η οποία καθορίζει την αρχική τιμή του προγράμματος που εκτελείται.

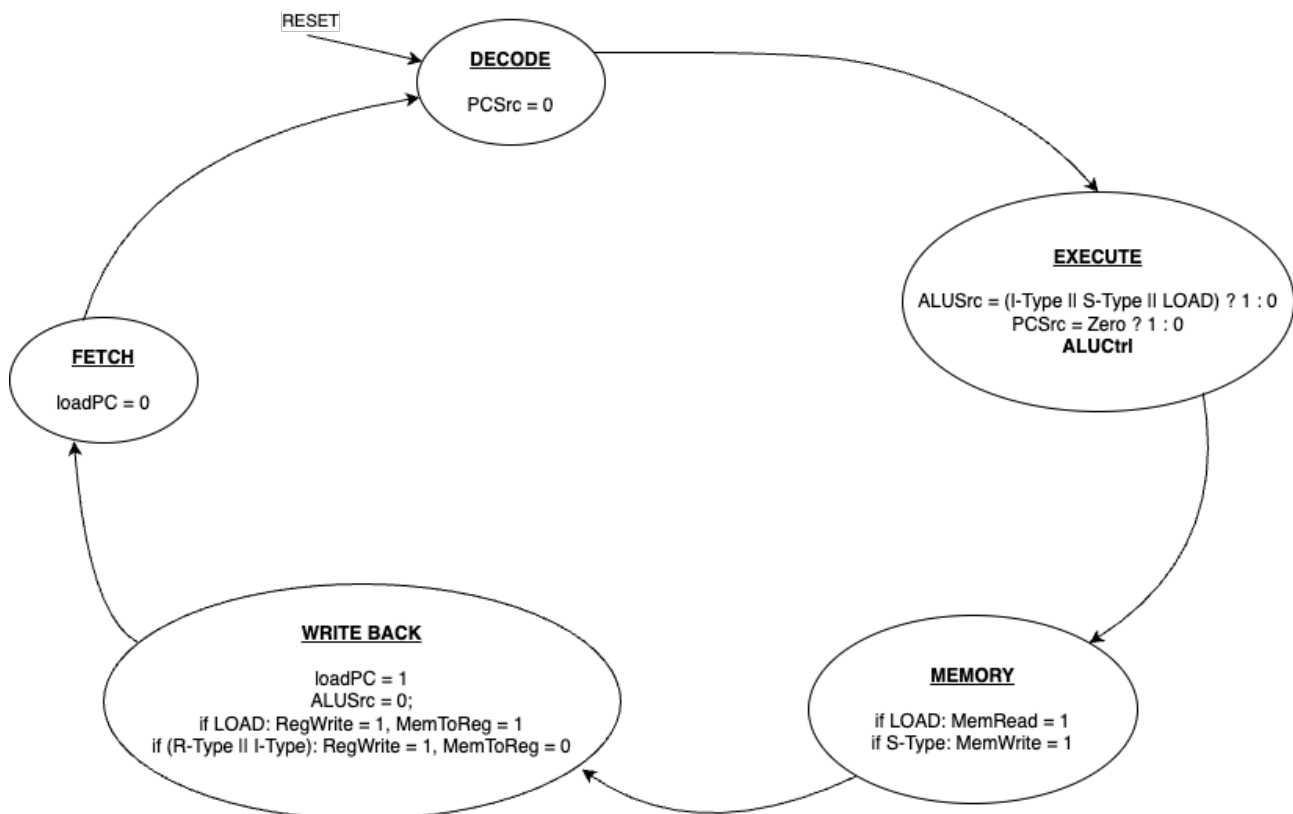
Το επόμενο βήμα είναι η δημιουργία μιας μηχανής καταστάσεων (FSM) που διαχειρίζεται τις πέντε καταστάσεις εκτέλεσης της εντολής: *IF* (*Instruction Fetch*), *ID* (*Instruction Decode*), *EX* (*Execute*), *MEM* (*Memory*), και *WB* (*Write Back*). Κάθε κατάσταση αντιστοιχεί σε έναν συγκεκριμένο κύκλο του επεξεργαστή, και ο έλεγχος των σημάτων ελέγχου για τη διαδρομή δεδομένων καθορίζεται ανάλογα με την κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο επεξεργαστής.

Η δημιουργία του *ALUctrl* απαιτεί την αποκωδικοποίηση της εντολής με βάση τα *bits opcode, funct3* και *funct7*. Επιπλέον, τα σήματα *MemRead* και *MemWrite* χρησιμοποιούνται για τις εντολές που αφορούν τη μνήμη (*LOAD, STORE*), και το σήμα *RegWrite* ελέγχει την εγγραφή δεδομένων στο αρχείο καταχωρητών μόνο στην κατάσταση *Write Back (WB)*.

Το σήμα *PCSrc* υποδεικνύει αν πρέπει να γίνει διακλάδωση και υπολογίζεται με βάση το αποτέλεσμα της *ALU* και τη συνθήκη μηδενισμού (*Zero*). Επίσης, κατά τη διάρκεια του σταδίου *Memory*, ενεργοποιούνται τα σήματα *MemRead* και *MemWrite* ανάλογα με την εντολή.

Αυτός ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τα απαραίτητα σήματα ελέγχου για την εκτέλεση κάθε τύπου εντολής (*R – type, I – type, S – type, B – type*) και διασφαλίζει τη σωστή λειτουργία του επεξεργαστή με πέντε καταστάσεις.

Διάγραμμα FSM

Η αρχική κατάσταση του *FSM* είναι η κατάσταση *DECODE*. Προσπερνάται η κατάσταση *FETCH* διότι ο επεξεργαστής ξεκινά με φορτωμένη την πρώτη εντολή. Η μετάβαση στην επόμενη κατάσταση γίνεται αυτόματα. Σε κάθε άνοδο του παλμού του ρολογιού η μηχανή περνάει στην επόμενη κατάσταση. Δεν υπάρχει σήμα που να αποτρέπει την ροή αυτή, υπάρχουν ωστόσο σήματα τα οποία είναι χαρακτηριστικά για κάθε κατάσταση, όπως ακριβώς περιγράφονται στην εκφώνηση της άσκησης. Στην κατάσταση *EXECUTE* το σήμα *ALUSrc* ενεργοποιείται αν η εντολή που εκτελείται είναι *R – TYPE*, *I – TYPE* ή *LOAD*. Ακόμη, το *PCSrc* ενεργοποιείται αν η έξοδος *ZERO* της *ALU* είναι κι αυτή ενεργή σε εντολή τύπου *B – TYPE*, σημαίνοντας ότι πρόκειται για βρόγχο. Στην κατάσταση *MEMORY* ενεργοποιείται το σήμα *MemRead* για εντολή *LOAD*, ενώ για εντολή *STORE* ενεργοποιείται το σήμα *MemWrite*. Στην κατάσταση *WRITE BACK* ενεργοποιείται το σήμα *loadPC* προκειμένου να φορτώσει ο επεξεργαστής την νέα εντολή από την μνήμη, ‘καθαρίζεται’ το σήμα *ALUSrc* και υπάρχουν δυο επιλογές για την εγγραφή. Αν πρόκειται για εγγραφή από τη μνήμη ενεργοποιείται το σήμα *MemToReg*, ενώ αν πρόκειται για εγγραφή σε καταχωρητή ενεργοποιείται το σήμα *RegWrite*. Στην κατάσταση *FETCH* απενεργοποιείται το σήμα *loadPC* και η εντολή θα είναι διαθέσιμη στον επόμενο κύκλο. Στην κατάσταση *DECODE* ‘καθαρίζεται’ το σήμα *PCSrc* και το *FSM* περνάει στη επόμενη κατάσταση ολοκληρώνοντας τον κύκλο και την επεξεργασία της εντολής.

Έλεγχος

Δημιουργήθηκε ένα *module top_proc_tb.v* όπως ζητήθηκε στην εκφώνηση το οποίο εκτελεί τις εντολές που είναι αποθηκευμένες στο αρχείο *rom_bytes.data*.

```

#include "top_proc.v"
#include "rom.v"

```



```

`include "ram.v"
`include "datapath.v"
`include "alu.v"
`include "regfile.v"

`timescale 1ns/1ns

module top_proc_tb;

    // Clock and reset signals
    reg clk;
    reg rst;

    // Inputs and outputs to/from top_proc
    wire [31:0] PC;
    wire [31:0] dAddress;
    wire [31:0] dWriteData;
    wire [31:0] WriteBackData;
    wire MemRead;
    wire MemWrite;
    wire [31:0] instr;    // From ROM
    wire [31:0] dReadData; // From RAM

    // Instantiate ROM and RAM
    INSTRUCTION_MEMORY rom_inst (
        .clk(clk),
        .addr(PC[8:0]),    // Instruction address (word-aligned)
        .dout(instr)       // Fetched instruction
    );

    DATA_MEMORY ram_inst (
        .clk(clk),
        .we(MemWrite),
        .addr(dAddress[8:0]), // Data address (word-aligned)
        .din(dWriteData),
        .dout(dReadData)
    );

    // Instantiate top_proc
    top_proc #(
        .INITIAL_PC(32'h00400000) // Initial program counter
    ) uut (
        .clk(clk),
        .rst(rst),
        .instr(instr),
        .dReadData(dReadData),
        .PC(PC),
        .dAddress(dAddress),
        .dWriteData(dWriteData),
        .MemRead(MemRead),
        .MemWrite(MemWrite),
        .WriteBackData(WriteBackData)
    );

    // Clock generation
    initial begin
        $dumpfile("dump.vcd");
        $dumpvars;
        clk = 0;
        forever #5 clk = ~clk; // 10ns clock period
    end

    // Test sequence
    initial begin
        // Initialize reset
        rst = 1;
        #2;
        rst = 0;

        // Wait for simulation to complete
        #1050; // Run the simulation for a sufficient amount of time
        $finish;
    end
endmodule

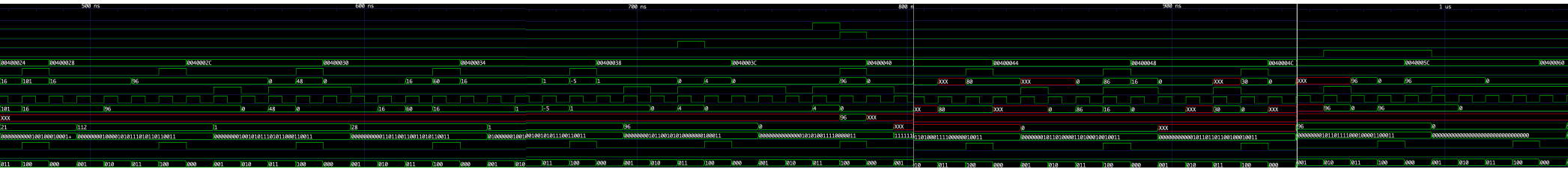
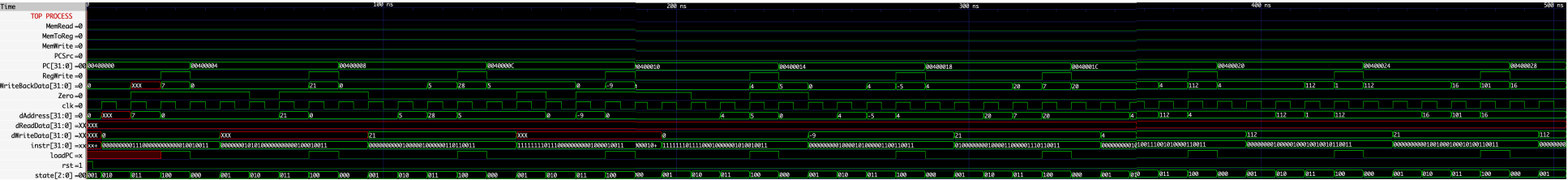
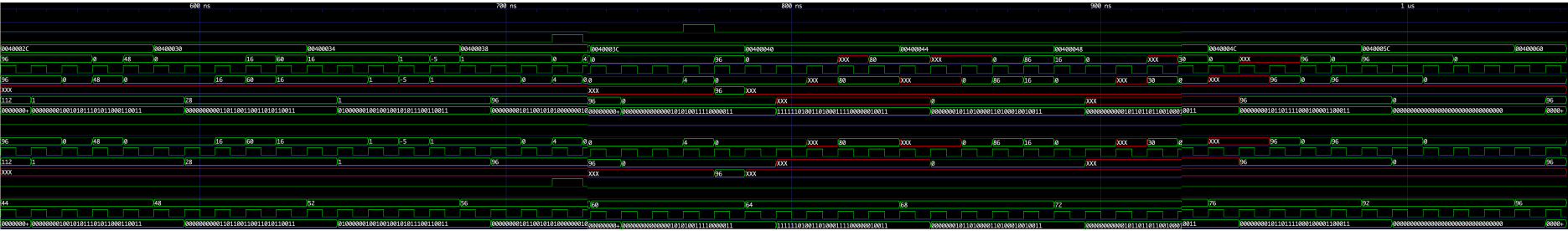
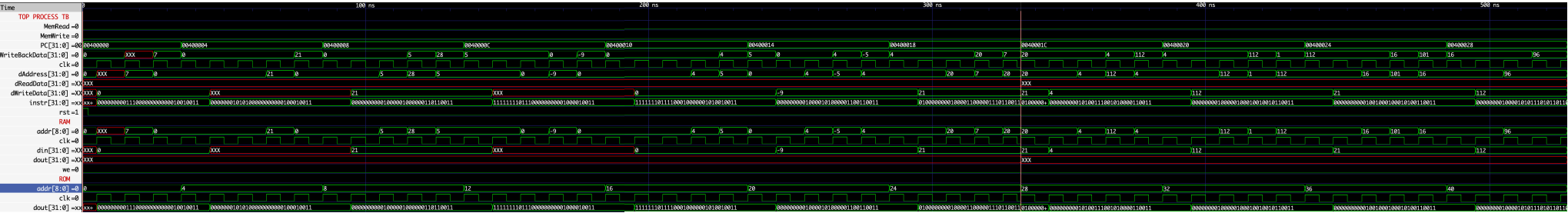
```

Παρακάτω είναι οι αποκωδικοποιημένες εντολές που βρίσκονται στο αρχείο *rom_bytes.data*.

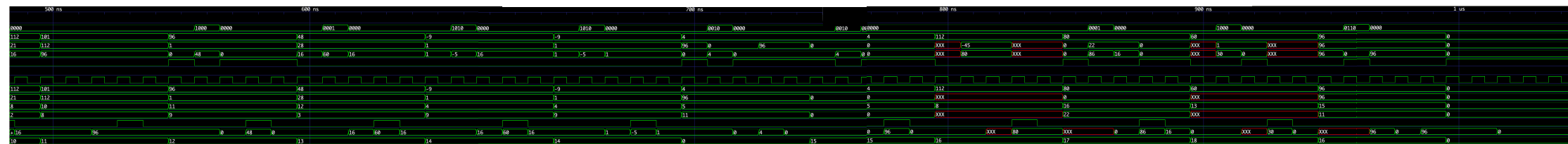
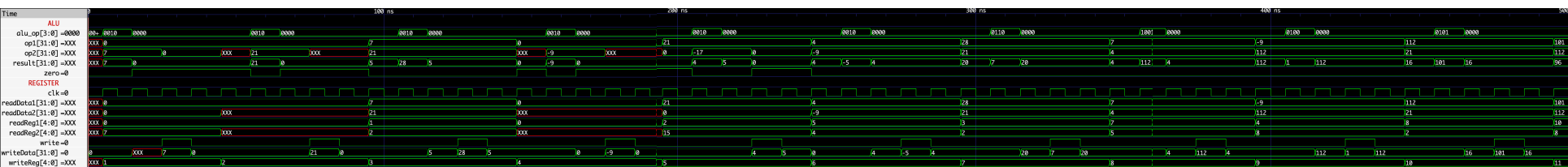
1:	addi x1, x0, 7	Expected result: x1 = 7
5:	addi x2, x0, 21	Expected result: x2 = 21
9:	add x3, x1, x2	Expected result: x3 = 28
13:	addi x4, x0, -9	Expected result: x4 = -9
17:	addi x5, x2, -17	Expected result: x5 = 4
21:	add x6, x5, x4	Expected result: x6 = -5

25:	sub x7, x3, x2	Expected result: x7 = 7
29:	sll x8, x7, x5	Expected result: x8 = 112
33:	slt x9, x4, x8	Expected result: x9 = 1
37:	xor x10, x8, x2	Expected result: x10 = 101
41:	and x11, x10, x8	Expected result: x11 = 96
45:	srl x12, x11, x9	Expected result: x12 = 48
49:	or x13, x12, x3	Expected result: x13 = 60
53:	sra x14, x4, x9	Expected result: x14 = -5
57:	sw x11, 0(x5)	Expected result: RAM[4] = 96
61:	lw x15, 0(x5)	Expected result: x15 = 96
65:	andi x16, x8, -45	Expected result: x16 = 80
69:	ori x17, x16, 22	Expected result: x17 = 86
73:	srli x18, x13, 1	Expected result: x18 = 30
77:	beq x15, x11, 16	Expected result: PC = PC + 16

97:	slti x9, x18, 15	Expected result: x9 = 0
101:	xori x19, x8, 58	Expected result: x19 = 74
105:	slli x20, x17, 1	Expected result: x20 = 172
109:	srai x5, x15, 2	Expected result: x5 = 24

Ακολουθούν οι κυματομορφές για την εκτέλεση των παραπάνω εντολών.

Συμπεράσματα

Οι κυματομορφές έχουν την αναμενόμενη μορφή, γεγονός που σημαίνει ότι ο επεξεργαστής λειτουργεί κανονικά. Οι καταστάσεις αλλάζουν όπως πρέπει και τα αποτελέσματα της *ALU* αποθηκεύονται στην σωστή θέση κάθε φορά.

Οι στόχοι περιλάμβαναν τη δημιουργία και τη σύνδεση των βασικών μονάδων του επεξεργαστή, όπως ο καταχωρητής του προγράμματος (*PC*), το αρχείο καταχωρητών, η μονάδα αριθμητικής λογικής (*ALU*), η γεννήτρια άμεσων τιμών (*Immediate Generation*) και η μονάδα μνήμης. Ο επεξεργαστής σχεδιάστηκε για να εκτελεί τις βασικές εντολές του *RISC – V*, περιλαμβανομένων των εντολών καταχωρητή-καταχωρητή, καταχωρητή-άμεσης τιμής, εντολών μνήμης, καθώς και των εντολών διακλάδωσης. Το σύστημα αναπτύχθηκε χρησιμοποιώντας μία αρχιτεκτονική με πολλαπλά στάδια εκτέλεσης, και περιλαμβάνει τις φάσεις της εντολής, αποκωδικοποίησης, εκτέλεσης, μνήμης και της εγγραφής. Η σωστή λειτουργία του επεξεργαστή διασφαλίστηκε μέσω της υλοποίησης των απαραίτητων σημάτων ελέγχου για κάθε φάση, και η απόδοσή του αξιολογήθηκε με τη χρήση κατάλληλων εντολών και παραμέτρων. Οι βασικές έννοιες της αρχιτεκτονικής *RISC – V* εφαρμόστηκαν πλήρως και το σύστημα λειτουργεί όπως απαιτείται στην εκφώνηση της άσκησης.